

מהדורת גבורת עקיבא

The Daf Yomi Shiur Gemara

A new, free-flowing explanatory translation of the Gemara

Volume One Dafim 2a - 13b

Dear Lomeid,

B"h we are excited to present 'The Daf Yomi Shiur Gemara', a Gemara that will IY"H help the lomdei daf hayomi learn the daily daf with an unparalleled level of clarity and understanding.

Primarily this Gemara has three advantages:

- 1) The translation is structured in the format of a daf yomi shiur. In a typical shiur, the maggid shiur will first introduce a new topic. He will then read the Gemara inside for a couple of lines and then stop to explain what was just read. He will then continue to read the next Gemara and then stop to explain the new material. And this goes on for the duration of the shiur. This translation mimics this approach as will quickly become apparent. The advantage of having a translation written in this manner is that it allows for the lomeid to easily incorporate the translation and its explanation without the need to piece together the main texts with the footnotes. Anything that is needed to understand the Gemara is included in the main text. Questions and comments that are important to the sugya but are not necessary for the actual understanding of the Gemara are included in the footnotes. Each footnote is clearly labeled in order to allow the lomeid to see if this is something he wants to look into.
- 2) The translation is written in the language that a typical lomeid speaks. Now while there is certainly nothing wrong with discussing 'the tablets that Moses brought down from the Heavens', this is simply not the way many of the lomdei daf yomi speak. And indeed, the vast majority of daf yomi shiurim are not given in this manner (this can be seen by going to the All Daf website and listening to what are considered to be the best daf yomi shiurim available). This is for the simple reason that it is far more enjoyable and easier to learn in the language that one is used to. As such, 'the English' that this translation uses is 'the English' that is used by a typical maggid shiur.
- 3) An added advantage of this translation is that it is divided into different topics. The typical daf yomi learner has only a relatively short amount of time to learn a tremendous amount of material, something that can easily be overwhelming and difficult to absorb. Having each daf of Gemara separated into separate topics will help the lomeid to understand each topic as it is presented and to achieve clarity in his learning.

In this sample, we have included several pages from two different dafim to demonstrate the various aspects of the Gemara.

IY"H the first volume of the meseches Nedarim will be available shortly (in time for the daf) and each subsequent volume will be available with the daf yomi schedule. One can order the Gemara by going to thedafyomishiurgemara.com or by going to Amazon.com and searching for The Daf Yomi Shiur Gemara (delivery is typically within two days of your order). One can also purchase a copy of the Gemara at select seforim stores or by calling 848-223-8816.

Dedications are currently available. One can dedicate individual volumes, a specific daf (for a yahrzeit etc.), or the entire project. Please call the above number for more information.

B'kavod Rav,

The Daf Yomi Shiur Gemara

TALMID BAVLI – GEVURAS AKIVA

Introduction

There are four types of expressions with which one can make something assur (forbidden). They are nedarim, charamim, shevuos, and nezirus (see footnote where each one of these is explained). The Mishna will tell us that each of these expressions can be used in one of three ways. They can be used in their fully stated form, its 'kinui' form, or its 'yados' form. We will explain each one of these terms with regard to nedarim, and they will apply to the other expressions as well.

- 1) One can make a fully stated neder by saying, "This bread is assur (forbidden) to me" or by saying "This bread is a korban (sacrificial offering) to me". A korban is assur to a person, and by saying that this bread should be like a korban, he is in effect saying that this bread should be assur to him. Both these cases are examples of fully stated nedarim.
- 2) Although this is the standard text of a neder, a person can also substitute some of the words of the neder for other words. For example, instead of saying that the bread is a 'korban' to him, he can say that the bread is a 'konam' to him. This is known as the kinui or nickname of the neder (the colloquialism of the neder). Just like a person's nickname refers to the person but by a different name, so does the kinui of a neder. Instead of saying the proper words of the neder, you use these words instead.
- 3) The third way of making a neder is to use yados, lit. hands. That is, instead of saying the full neder, you say just part of a neder. The Mishna teaches us that this is good enough to affect a neder as these few words serve as the yad, i.e., the handle (hand) of the neder. That is, just like a handle holds a utensil, so too, these few words will create the neder.

The Mishna tells us that with regard to nedarim, charamim, shevuos, and nezirus, the full expression, a kinui of the expression, or a yad of the expression can be used.

משנה	
All kinuie nedarim	כָּל כִּינּוּיֵי נְדָרִים
are like nedarim	פַּנְדֶרִים
And (all kinuie) charamim (a form	of neder, see וְחָרָמִים
	footnote)
are like charamim	פַּחֲרָמִים
and (all kinui) shevuos	ושבועות

1 The Definitions of Nedarim, Charamim, Shavous, and Nezirus

are like shevuos	כִּשְׁבוּעוֹת
and (all kinui) nezirus	וּנְזָירוּת
are like nezirus ¹	כִּנְזְירוּת

The Mishna teaches us that regarding nedarim, charamim, shevuos, or nezirus, it does not make a difference if you use their standard form or if you use their kinuyim. In either case, they are effective.

The Mishna will now describe one who uses yados (hands/handles) to make a neder. That is, he will not say the

Shevuos – A shevuah (promise, oath) is similar but different from a neder. A neder makes the object assur, that is, he says that the object should be forbidden to him. A shevuah on the other hand does not relate to an object but rather to the person. That is, a person can make a shevuah that it is forbidden for him to eat that loaf of bread. This is different than a neder in which the person does not say that <u>he</u> is forbidden to eat but rather that the loaf of bread should become assur. In other words, the difference between a shevuah and a neder is with regard to what is affected, the person or the object.

Nezirus - A person has the ability to make himself into a nazir by saying that he wants to be one.

Nedarim - The Ran explains that in reality there are two distinct types of nedarim. The first type of neder is when a person makes a neder (promise, vow) to give an object to the Bais Hamikdosh (בדק הבית) or to the mizbayach (as a korban). These types of nedarim are known as רָדֶרֵי הָקַדִ'ש and can only be made on one's own property. However, our Meshecta will be discussing the second type of nedarim known as רְדָרֵי אָיטוּר – nedarim that make something, or someone, assur. A person can make a neder by saying that this object is assur to him. This would work even if the object does not belong to him. Or a person can make a neder and say that it is assur for a certain person to get any benefit from him or from his possessions. In this case, when he is saying that a different person should become assur to get benefit, he can obviously only do so on his own possessions. That is, a person could decide that his possessions of others (except with regard to making someone else's possessions assur on himself).

Charamim – These are vows similar to nedarim. The first type of chairim is where a person says that this object or animal is chairim, and by doing so, the object or animal would become hekdesh and belong to the Bais Hamikdosh. There is a second type of charamim, and those are the ones mentioned in our Mishna. A person can say that this object is chairim to him. By doing so, the

object will become assur to that person. This is because by saying that the object is chairim, in essence, he is saying that the object should be like hekdesh (see Mishna :m and the Rishonim there). That is, just like hekdesh is assur to him, so too this object should become assur as well. Additionally, a person could say that a different person is chairim to him. And once again, by doing so he will be in effect doing the same thing as if he would have made a neder that the other person should be assur to him. This is because by saying that the other person should be chairim, he is saying that the other person should be like hekdesh which is forbidden to benefit from.

. הגהות הביח (h) רשרי דים מוזר אני וכו׳ או אמר לו בהאי לשן מופרשני ממך או אמר מרוחק: בר"ג דים ושנועות וכו׳ כמשניע סתם ומהני ולא הוי כמשניע בשמים .

מפיק נהו תקרמי וחפיצ דנתר בנט נידור חי נתו דמשנים נהו הימי הומית כשמיו ומ היי ובתתי זוד להארי ליון זו נייה לרציות הוח כדר כדאתריטן בפרק ג' דשטעות (דף סו:) אתר שמואל גמר בלכו צריך להוליא בשפתיו: להארין במקום אחר ולקצר בתקום אחר ולעצר שנלשון שבדו חכמים נמי הי גזיר לביון דמקינו חכמים שעודרין גמי בהגי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה לבינית היו לי ביון דמקינו חכמים שעודרין המי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה למי ומינים ליביון למקון הכתים המי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה למיד קסם מרמים לכהים אם ילה להחרים לבק הביח ילמר למירות ושד א"ל ביון שחיקנו הכתים המי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה למיד קסם מרמים לכהים אם ילה להחרים לבק הביח ילמר למי למי מיוח ושד א"ל ביון שחיקנו הכתים והם לכ הכנוים אינם אלה משום שלא חצור שניקר בעובי שאחרי הכנוים או אינו רהום לומי להם לחמי לה להחרים לבקים לא הילחת לכל להחרים לבק הביח ילמר להמים בהקר הבינו ביו שיינו ביו שניקו ארמים וישברעות בשנועות שנים שלא מצור שלה ביו שניתו לאינו רהום לחמר יהן לא מול הכום לאחר הביו להלה כמו לחמר כמו לה לה לכו שניה להול מו לה מול הכל שנות לה ו"ל במה בלהן בש חי למר לביק ביו אנד וישברעות בשנועות בשנום ה להתו כמו שלאחר שניום שלאותי בינויין אנל (לא) בלא כיו דשם לא מחייב ון קשה התם אחרי למוני לחכו שנום לאול שנום לה לו ביו של סירייון (לא כון שנות שלא לחמר בעינן שה אורו המודות מיו חומו שלא מוש ביוו יו לווירור במירות בהרשות בה ביו אול אחרי אכור ואר"ת הא דבטינן שם או כינוי במושנע מפי אחרים אבל מושבע מפי פצמו מצי אסר נפשיה בלא שום כינוי : ונזירות כמירות . מימה אמאי לא הכא איסורי כאיסורי והקדשות בהקדשות וכו׳ וייע דלמ" ל לשון כברים לא נמצא להם לשון נכרים אלא בהני דמוא ולמ"ד לשון שנדו הבמים צ"ל דלהכי לא תוא דלא כתו בלי לה לה לשון כבי לה הארשר לתבירו מודר אבי ממך. הני ידות מיקרו שאינו ומר שניו לא מהמיל והיו ידוה כבו יד לכלי ותפרש נגמי אתאי שבק בכינויין דמיירי בהון ותפרש ידוח לא אירי בהון: שאני אוכל לך. יש דגורמין ביו"ד שאיני אוכל לך וקשה דהא אין נדרים אליו עודרים אלו מע דגר שיש בו ממש ושמא מיירי דמסרבין בו לאכול ואומר שאיני והיי כמו קונם שאני אול אירי בהון ותפרש ידוח לא מל מע דגר שיש בו למ מרש באין אול איר לא מרי שאיני אוכל לך. יש דגורמין ביו"ד שאני אוכל לך היש דגורמין ביו "ד שאני אוכל לך היש דגורמין ביו"ד שאני אוכל לחי שני דגורמין ביו "ד שאני אוכל לחי ישן האמר לקמן (דף יד) [דטוי] דנר באון נו ממש דהחם אין נו ממש לא בדבור ולא בשינה אבל הכא מיימ במאכל שהוא מזכיר יש בו ממש והוא קונם המאכל שלמו ענין זה שאני אוכל ואימ מהו עיקר הנדר בשלמא חרמים הוא שיקר מן החרם ושבושות מן השבושה וי"ל שנדר שלמו הוא פיקר דאמר ככר זה שלי נדר וכן משמע מתני׳ כינוי נדרים בנדרים יקרא נמי מוכח כי ידור נדר ולא נראה דא"כ מאי קאמר התם מודר אני מתן אדרכה כוא שיקר מנדר ועוד קשה דקאמר קונם קונת קונם הרי זה כינוי לקרבן הוה ליה למימר לנדרים לכך נראה לפרש דשיקר הנדר כשהוא אומר ככר זה עלי קרבן וכי ידור נדר אמי לתימר דבעינן שידור בדבר הנדור :

מאי נדרים אבל לא גבי נזיר וכן מוכח בגמרא דפריך הניחא למ"ד לשון נכרים אלא למ"ד לשון עבדו חכמים מאי איכא למימר לפרע הנדר אלא התחלה בעלמא ומחוכן ניכר עדעתו לידור ומהעבינן ליה כאילו גמר דבריו ובגמרא ובמס׳ כזיר דקאמר כל כנויי נזירות כנזירות לא פריך כה"ב בגמ׳ ואור"י דאין זו ראיה דרגילות הוא מפיק להו מקראי ואע"ג דנמר בלבו לידור אי לאו דחשבינן להו כאילו הוליא בשפתיו לא הוי

לקמן ז.] 102 'n1 בעינן שיתפיסט בדבר הנדור ולא בדבר האסור וכדאמרינן בריש פרק שבועות שתים בתרא (שנועות דף כ:) מאי טעמא דאמר קרא כי ידור נדר לה' עד שידור בדבר הנדור כלומר שאע"פ שנדר חל בלא התפסה אפ"ה אם התפיסו בעינן שיתפיסט בדבר הנדור ולא בדבר האסור ורמו שכתבתי שם בס"ד. הלכך היכא שהתפים ואמר הרי ככר זה עלי כקרבן חייל נדריה ועיקר נדר הוא זה. וכינויו הוא שבמקום קרבן יאמר קונם קונח קוכח וכל שאמר כן הרי הוא אסור כאילו אמר קרבן עלי ככר זה והיינו דמנן כל כנויי נדרים כנדרים ובהני בטיין פליגי לי יוחנן ורים לקיש בגמרא דר"י אמר לשון נכרים הם ור"ל אמר לשון שבדו להם חכמים להיות טדרים בו ולר"י דאמר לשון נכרים הם ודאי תוספות כדלים הטדר בהם כטדר בניקר קרבן שהנדרים נאמרים הם בכל לשון . ואפי׳ לר״ל נמי דאמר שהם לשון שבדו להם חכמים הרי הם ג״כ כל כטיי כנדר גמור מדאורייתא שהרי כל הלשונות אינן אלא הסכמת אומה ואומה ולא גרעה הסכמת חכמים ז"ל מהסכמתם הלכך הוו להו כנדרים ותרתים מדאורייתא . וה"ע משמע בריש נזיר דפרכינן אמתני' פתח בכטיין ומפרש ידות ומשני תנא כי פתח פתח בעיקר קרבן והדר מפרש ידות שפל (כ"א מפל) כדאתרי' החריר כתרמים. כיכוי זהו שם דאתיין ליה מדרשא. אלמא דלכ"ע כנויין דאורייתא לחיובי עלייהו קרבן דאי לר"ל לא מחייב עלייהו קרבן ה"ל למימר התם הניחא למ"ד שפל (נ"א מפל) כנויין לשון נכרים הם אלא למ"ד לשון שבדו להם חכמים מאי איכא למימד כדאיתמר בסוגיין דהכא אלא ודאי משמע דלכ"ע נחברו ה"ל כנויי מרים כנויין דאורייתא. ואיכא למידק לר"י דאמר לשון נכרים הם מאי שנא דפריש הגך לישני דקונם קונח קונם טפי משאר לישני דעיקנ הנדר פוא כשמתפים החפן בדבר לימה הגודר בכל לשון נדרו נדר. והגכון שראיתי בזה הוה מה שפי׳ החכם הגדול ר׳ יהודה בר׳ חסדאי ז"ל דרבותא אשמעינן דלה מבעי הנדור כמו דחמר הרי בכשבת מליו ובפ"ג בלסוטת נכרים שהם לשוטת גמורים שהטדר בהם נדרו נדר. שאפי׳ בלשוטת שאינן גמורים כגון אלו דקונם קונח שהרי לשון עלי ככר זה כהקדע ועל דשבועות דריש ליה הקודש הוא אלא שנשתבש וסד"א שהטדר בהן לא יהא נדר כיון שאינן לשון גמור בפ"ע קמ"ל דכיון שהנכרים מדברים בהם אע"פ מקרא כי ידור נדר ככר מחר מותר יהם כזה זהו נדר כדאתר שאינו מעיקר לשונם אלא משיבוש שהוא בידם הרי הוא נדר גמור וכ"ש שאר לשונות הכרים ויש הוכחה לפירוש זה בירושלמי עד שידור בדבר הנדור. פרק ג' דשבועות (ר׳ וה"ש נמי דקרי להו כנויין כלומר שהם מלבון נדר אלא שהוא מכונה כמו המכנה שם לחבירו . אלו הם כנויי נדרים . וידות נדרים הוא פרק ג׳ דשנועות נד הנדר ולקמן מפרש הי שמתחיל במקלת דבורו של נדר אלא שאינו גומר אותו ואותו מקלת הדבור [הוי כאינו] נודר כל השלמות הדבור כאדם האותו כלי בבית הגדור והני נשני נשיו נינהו ובגמרה מפרש נדר הן ולקמן בשילהי פירקין קאתר ר"ל לשון יד שלו ומטלטלו כולו ומש"ה חייל נדרא ולהמן מפרש להו לידות: והרבזים כחרמים. כלומר שהאומר נכסים אלו עליו חרק חרך הרי וחלמים נהרמים. חרם אדם אלו כאילו אמר נכסים אלו עליו חרם והם אסורים עליו: ושברעות כשבועות . כלומר דכיניי שבועה הרי הוא כשבועה והיילא ומהא שבדו הכמי׳ ולהכי הקינו (כנוי) שהחרים נכסיו . שמעינן דשבועה לא בעיא שם אלא כיון שאמר שבועה או שבותה שהיא כנייה שלא אוכל ככר זה אסור לאכלו דמתני׳ בכה"ג עסקינן כנויי דלה לימה קרבן הו תהלהם וחותר הרי לה' דזימנין דאמר לה' דאי בשהזכיר את השם מאי איריא משום כנוי שבועה תיפוק לי משום הזכרת השם דאפילו בלא שבועה ובלא כנוי הוי שבועה. והראיה זה [נ"א אלו] מרם. ולא אמר לקרבן ומפיק מרמים מהאמרינן בפי אין מעמידין (ע"י כה.) לאלהי ישראל לא מגלילא וכדאי׳ התם. ולקמן כמי במכילתין (דף כב:) אמרי׳ מארי כולא לא טעימנא. שם שמים לבפלה ור׳ ועוד דלמ"ד כטיין לשון שבדו הם להכי תקט כטיין בשבועה כי היכי דלא לומר שבועה לה׳ כדמוכח בגמ׳ אלמא כל שהזכיר שבועה או יותנו אתר לפון נכרים כהנים הרמי גבוהלבדה הבית ומועלין בהם כנויה אפי׳ בלא הזכרת השם מהני . ואיכא לאקשויי מדאמרינן בפ׳ שבועת העדות (שנושות לה:) דשבועת העדות בעיא שם וכדילפינן דבלבונם כבנודרין נדר חומרים הכי וקצה וים להם פדייה. הרמי התם אלה אלה מסוטה. תירך ר"ת ז"ל דה"ת במושבע מפי אחרים דהא מסוטה גמרי׳ לה שמושבעה מפי כהן אבל במושבע מפי עלמו למ"ד לשון נכרים אמאי כהנים אין להם פדייה לא בעי שם. ותמהני עליו פה קדוש איך אמר דבר זה דהא אמרינן בס"פ שבועות שתים בתרא (שם דף נש:) דהמוליא אמן אתר שבועה נקע טני נישני נימא אלא ניתנין לכהנים ועד כמוציה שבועה מפיו דמי וילפי׳ לה מסוטה דכתיב ואמרה האשה אמן אמן כלומר והויא כמושבעת מפי עצמה וכמו שפרש״י ו״ל שם בכל הנשוטת שלא באו לידי כהנים נודרים בלבונסיהא נדר ובפי שבועת העדות (שם דף נ.) דאי לא אבי׳ מושבעת מפי אחרים לא הויא. וה"ע דתנן התם דאע"ג דבשבועת בטוי דמושבע מפי אחרים מועלין נהס ומשנחו ואומר כ"י ודאי אם פטור כל היכא שענה אמן חייב וכיון שכן דמסוטה גמרינן הוה לן למימר דאפי׳ מושבע מפי עלמו ליבעי שם ולפיכך לא ירדתי לסוף יהה כלשונם יהה נדר לכל דבריהם ופליגי דעתו בזה . ועוד הקשו עליו דהתם משמע דאפי׳ במושבע מפי אחרים לא בעי שם דהנן התם (דף לה.)משביעני עליכם אוסרכם אני וכו׳ הרי אתרי שהם מבינים ובני תנחי בפרת המהדים אט חייבים ומסיק אביי דה"ק משביעני עליכם בשבומה אלמא בלשון שבועה בלחוד סגי ואע"ם שרש"י ז"ל פי׳ שם במילחיה דאביי דמיירי דמתיי אפי׳ לא יבינו בערכין (דף האי לעון הרי הוא כדר כה:) איכא מאן דאמר כשהוכיר את השם אין זה במשמעות הלשון אלא עיקרן של דברים דההיא דאמרינן דשבועת העדות בעיא שם ר' חנינא בר אידי היא דגמר לשון שנדו ולמ"ד חרמים לבדק אלה אלה מסוטה אבל רבנן לא בעו לא שם ולא כניי וכדמוכחא מתני׳.וכי תנן התם ובכל הכניין הרי אלו חייבין. לאו דבעיא שם או כני אלא לומר חנמים קשה הבית ואיכא מאן דאמר דמשביע בכניי כמשביע סתם ומהני ולה (ג) כמשביע בשמים ובארץ דתנן התם דפטורין.אלה שהראב"ד ז"לאמר דלטנין מלהות אינו לוקה אלא כניי דמיל בדו חמים כתם תרמים לכהן.: והיכי יביא קרבן פל בהזכרת השם דבכולהו לאוי דשבועה שם כתיב בהו לא תשא את שם ה׳ לא תשבעו בשמי אבללענין איסורא בלאשם נמי איהא: ונזירות כנזירות. האומר להבירו מודר לשון הכתים ובנדרים אני ממך . כל הגי מקרו ידום כמו בית כטומר שהאומר הריני [נזיק] פזיח כאומר הריני נזיר האוצר לחבימו מודרני ממך וכו׳ מפרש בגמרא דהיינו ידות ומפרשים נמי דהכי קתני מודרני ממך שאני אוכל לך או מודרני ממך שאני טועם לך וכן במופרשני עוזר שי עמן וכוי. מפרש בגמרח דהיינו ידות ומפרשים נמי דהכי קתני מודרני נה קשם אי פנר בנל אמר איכול לך או מודרני ממך שאני טועם לך וכן במופרשני מרוחקני והוו ידות משום דלא מסיק דבוריה למימר כקרבן. אי נמי דלא מאחר על נשון תכמים יד הכלי שאיט עיקר הכלי והאוחז בו הכלי אמר איסורא בהדיא: שאני אוכל ושאני טועם. אית דגרסי הכי בלא יו"ר ואית דגרסי שאיני ביו"ד. ויתבאר בגמרא בס"ר (דף ד: ד"ה אנא) : לא קאמר אלא גבי הגך

נדרים

ರಿನಿವ

2"07

[סי׳ הר׳ן על זה תמנא

נדרים הלי טו סמג לחוין רמכ טושיע יו״ד אלא מה שהוא שלו ואיסורו כולל כל אדם או נדרי איסור שאסר על עלמו דברים המותרים ובענין זה יכול לאסור אפילו נכסי חבירו עליו ב ב מיי׳ שם ב ואין איסורו שוה לכל . ומס׳ זו היא ג ג מיי׳ פיב מהלי בענין נדרי איסור שמה ששנה כאן שנושת הל׳ ה שמנ חרמים כחרמים היינו משום שלשון חרם נחוין רנה מושיע יויד : סי׳ רלו סעי׳ י כשם שהוא כולל חרמי בדק הבית כך הוא כולל נדרי איסור כדתנן לקמן דר מיי׳ פיא מהלי מירות כליח סמנ (דף מז:) הריני עליך חרם המודר עשין קכז : אסור הרי את עלי חרם המדיר אסור הה מיי' פיא מהלי ומשום האי גוונא תנא חרמים הכא נדרים הל׳ כג סמנ דאינו מרמי בדק הביתלא שייכי בתאי נאוין רמנ טושיע יויד דאינו תרמי בדק הביתלא שייכי בתאי נאוין רמנ טושיע יויד מס׳ אלא בסדר קדשים . ונדרי איסור הם באחד משלשה דרכים.עיקר הנדר. וכנויו . וידות . עיקר הלדר הוא שיאמר דבר זה אסורעלי ובין שהתפיסו בדבר תחר בין שלא התפיסו זהו נדר האמור בתורה . אלא דהיכא שהתפיסו

כינויי גדרים כנדרים יוחרמים כחרמים יושבועות כשבועות ^יונזירות כנזירות ^ההאומר לחברו מודרני ממך מופרשני ממך מרוחקני ממך שאני אוכל לך שאני מועם לך אסור מנורה אני לך ר"ע היה *חוכך בזה להחמיר :

בהו בנדרים כמו שאסור גבי קרבן וכן כנויי תרמים כתרמים וכן כטיי שבועות כו' מפרש לקמן: מודר אני ממך . כלומר הרי עלי כנדר מה שאני נהנה ממך או א"ל (א) מופרשני ממך בהאי לשון או אמר מרוחק אני ממך דמשמע דמיתסר נפשיה ולא מיתהני מיניה וכל הני כיון דלא מפרש ממש לכדר דלא מידכר ביה שום לשון קרבן הויין ידות : מנודה אני לך . כמו שתם היה בנידוי דתסור ליה לישת וליתן בהדיה כך אסר נפשיה עליה : ר"ע היה חוכך בזה להחמיר . הוה מחכך להחמיר "דחסור נמי דענין הוא ולא בריר ליה: כדר

בל כנויי נדרים כנדרים . דעיקר נדר דכתיב בתורה (במדבר ל) איש כי ידור נדר דאמר קרבן שאני אוכל לך או קרבן שאני נהנה לך ואם אמר בלשון אחר בכינוי נדר כדקתני לקמן קונם שאני "נהנה לך 3016 610 או קונם שאיני נהנה לך דאם כינה לקרבן בהני לשונות נמי מיתסר

> [ועיע בפרשיי לקמן ז. דיה רכי עקיבה]

> > פי׳ הרא״ש

עיקר השם נקרא כטי

כמו המכנהשם לחבירו.

נדרים עיקר נדר האתור בתורה הוא שמתפיס החפץ בדבר הנחקר

ע"י איסול פה כגון

קרבן או הקדם או

והכנוי הוה כפיקר

בווכי

נינהו תרמי גבוה ותרמי

ליד כהו הרי הם כתוליו

פולה פמו וכך

ידות היט גומל דכריו

[เจระ

0DD

נעמא

ומכי

כנדרים . כל שאינו

53 ככויי

ככורת הש"ס

עין משפט

נר מצוה

: m ''p

than fire this

к N

כנויי נדרים. נדר הוא באחר משני ענינים אם נדרי הקדש

שהוא מקדיש לבדק הבית או למזבח ובענין זה אינו יכול להקדיש

פרק ראשוז

רש"י

TALMID BAVLI – GEVURAS AKIVA

complete expression of a neder, but instead, he will just say a couple of words, and from these words, his intent will be clear.

One who says to his friend	הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ
"I am in a state of neder regarding you"	מוּדְרַנִי מִמָּדְ
(or) "I am separated from you"	מופרשני ממָד
(or) "I am distanced from you"	מְרוּחֵקַנִי מִמָּד

A person says one of these three phrases and he then concludes his words with one of the next two phrases.

(Either he says) "that I eat from you"	שֶׁאֲנִי אוֹכֵל לָדָ
(or) "that I taste from you"	שָׁאַני טוֹעֵם לָ ו
And a result of this neder:	

(he is) forbidden (to benefit from his friend) אָאָסוי

In all of these cases, although he did not say a complete neder, since he said enough to make his intentions understood, this is enough, and it will therefore be assur for him to benefit from this person. The Mishna concludes: (If someone says) "I am menudah to you" קַנוּדֶה אַנִי לָד (Regarding this case) Rebbi Akiva רַבִּי עֵקִיבָא was 'chochaik" (see footnote)

to be machmir (stringent)

When a person says "I am a menudah to you" his intent is not clear. The Ran explains that Rebbi Akiva was not sure if this expression constitutes a yad for a neder or not, and therefore, Rebbi Akiva was machmir to say that one has to assume that it is a yad. The Gemara later on will tell us that although this is the shita (opinion) of Rebbi Akiva, the Chachamim disagree and they hold that this is definitely not considered a yad for a neder.² The Gemara later on will discuss the different possibilities for what the person could have meant and what R' Akiva and the Chachamim hold.

להַחְמִיר

2 What Are the Kinuyim?

The Meaning of the Word 'Chochaik'

The Ran (7a) gives two possible explanations for this word. It could be that it comes from the word Π (Γ) which means to rub, that is, Rebbi Akiva was like a person who rubs himself when he does not understand something. The Ran then says that it could be that the word comes from the word Π – Π palate, that is, it was tasteful to his palate to be machmir.

The Mishna told us that if a person substitutes certain words known as kinuyim instead of the proper neder, the neder still works. And not only can one use kinuyim for nedarim, but they can be used for charamim, shevuos, and nezirus, as well. These kinuyim (substitute words) will be listed later on daf 10.

. הגהות הביח (h) רשרי דים מוזר אני וכו׳ או אמר לו בהאי לשן מופרשני ממך או אמר מרוחק: בר"ג דים ושנועות וכו׳ כמשניע סתם ומהני ולא הוי כמשניע בשמים .

מפיק נהו תקרמי וחפיצ דנתר בנט נידור חי נתו דמשנים נהו הימי הומית כשמיו ומ היי ובתתי זוד להארי ליון זו נייה לרציות הוח כדר כדאתריטן בפרק ג' דשטעות (דף סו:) אתר שמואל גמר בלכו צריך להוליא בשפתיו: להארין במקום אחר ולקצר בתקום אחר ולעצר שנלשון שבדו חכמים נמי הי גזיר לביון דמקינו חכמים שעודרין גמי בהגי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה לבינית היו לי ביון דמקינו חכמים שעודרין המי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה למי ומינים ליביון למקון הכתים המי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה למיד קסם מרמים לכהים אם ילה להחרים לבק הביח ילמר למירות ושד א"ל ביון שחיקנו הכתים המי לישני טונה הטודר לנדר גמור וגמר בלנו לעשותו כעיקר הלגון: ודורבוים כמרמים. מיתה למיד קסם מרמים לכהים אם ילה להחרים לבק הביח ילמר למי למי מיוח ושד א"ל ביון שחיקנו הכתים והם לכ הכנוים אינם אלה משום שלא חצור שניקר בעובי שאחרי הכנוים או אינו רהום לומי להם לחמי לה להחרים לבקים לא הילחת לכל להחרים לבק הביח ילמר להמים בהקר הבינו ביו שיינו ביו שניקו ארמים וישברעות בשנועות שנים שלא מצור שלה ביו שניתו לאינו רהום לחמר יהן לא מול הכום לאחר הביו להלה כמו לחמר כמו לה לה לכו שניה להול מו לה מול הכל שנות לה ו"ל במה בלהן בש חי למר לביק ביו אנד וישברעות בשנועות בשנום ה להתו כמו שלאחר שניום שלאותי בינויין אנל (לא) בלא כיו דשם לא מחייב ון קשה התם אחרי למוני לחכו שנום לאול שנום לה לו ביו של סירייון (לא כון שנות שלא לחמר בעינן שה אורו המודות מיו חומו שלא מוש ביוו יו לווירור במירות בהרשות בה ביו אול אחרי אכור ואר"ת הא דבטינן שם או כינוי במושנע מפי אחרים אבל מושבע מפי פצמו מצי אסר נפשיה בלא שום כינוי : ונזירות כמירות . מימה אמאי לא הכא איסורי כאיסורי והקדשות בהקדשות וכו׳ וייע דלמ" ל לשון כברים לא נמצא להם לשון נכרים אלא בהני דמוא ולמ"ד לשון שנדו הבמים צ"ל דלהכי לא תוא דלא כתו בלי לה לה לשון כבי לה הארשר לתבירו מודר אבי ממך. הני ידות מיקרו שאינו ומר שניו לא מהמיל והיו ידוה כבו יד לכלי ותפרש נגמי אתאי שבק בכינויין דמיירי בהון ותפרש ידוח לא אירי בהון: שאני אוכל לך. יש דגורמין ביו"ד שאיני אוכל לך וקשה דהא אין נדרים אליו עודרים אלו מע דגר שיש בו ממש ושמא מיירי דמסרבין בו לאכול ואומר שאיני והיי כמו קונם שאני אול אירי בהון ותפרש ידוח לא מל מע דגר שיש בו למ מרש באין אול איר לא מרי שאיני אוכל לך. יש דגורמין ביו"ד שאני אוכל לך היש דגורמין ביו "ד שאני אוכל לך היש דגורמין ביו"ד שאני אוכל לחי שני דגורמין ביו "ד שאני אוכל לחי ישן האמר לקמן (דף יד) [דטוי] דנר באון נו ממש דהחם אין נו ממש לא בדבור ולא בשינה אבל הכא מיימ במאכל שהוא מזכיר יש בו ממש והוא קונם המאכל שלמו ענין זה שאני אוכל ואימ מהו עיקר הנדר בשלמא חרמים הוא שיקר מן החרם ושבושות מן השבושה וי"ל שנדר שלמו הוא פיקר דאמר ככר זה שלי נדר וכן משמע מתני׳ כינוי נדרים בנדרים יקרא נמי מוכח כי ידור נדר ולא נראה דא"כ מאי קאמר התם מודר אני מתן אדרכה כוא שיקר מנדר ועוד קשה דקאמר קונם קונת קונם הרי זה כינוי לקרבן הוה ליה למימר לנדרים לכך נראה לפרש דשיקר הנדר כשהוא אומר ככר זה עלי קרבן וכי ידור נדר אמי לתימר דבעינן שידור בדבר הנדור :

מאי נדרים אבל לא גבי נזיר וכן מוכח בגמרא דפריך הניחא למ"ד לשון נכרים אלא למ"ד לשון עבדו חכמים מאי איכא למימר לפרע הנדר אלא התחלה בעלמא ומחוכן ניכר עדעתו לידור ומהעבינן ליה כאילו גמר דבריו ובגמרא ובמס׳ כזיר דקאמר כל כנויי נזירות כנזירות לא פריך כה"ב בגמ׳ ואור"י דאין זו ראיה דרגילות הוא מפיק להו מקראי ואע"ג דנמר בלבו לידור אי לאו דחשבינן להו כאילו הוליא בשפתיו לא הוי

לקמן ז.] 102 'n1 בעינן שיתפיסט בדבר הנדור ולא בדבר האסור וכדאמרינן בריש פרק שבועות שתים בתרא (שנועות דף כ:) מאי טעמא דאמר קרא כי ידור נדר לה' עד שידור בדבר הנדור כלומר שאע"פ שנדר חל בלא התפסה אפ"ה אם התפיסו בעינן שיתפיסט בדבר הנדור ולא בדבר האסור ורמו שכתבתי שם בס"ד. הלכך היכא שהתפים ואמר הרי ככר זה עלי כקרבן חייל נדריה ועיקר נדר הוא זה. וכינויו הוא שבמקום קרבן יאמר קונם קונח קוכח וכל שאמר כן הרי הוא אסור כאילו אמר קרבן עלי ככר זה והיינו דמנן כל כנויי נדרים כנדרים ובהני בטיין פליגי לי יוחנן ורים לקיש בגמרא דר"י אמר לשון נכרים הם ור"ל אמר לשון שבדו להם חכמים להיות טדרים בו ולר"י דאמר לשון נכרים הם ודאי תוספות כדלים הטדר בהם כטדר בניקר קרבן שהנדרים נאמרים הם בכל לשון . ואפי׳ לר״ל נמי דאמר שהם לשון שבדו להם חכמים הרי הם ג״כ כל כטיי כנדר גמור מדאורייתא שהרי כל הלשונות אינן אלא הסכמת אומה ואומה ולא גרעה הסכמת חכמים ז"ל מהסכמתם הלכך הוו להו כנדרים ותרתים מדאורייתא . וה"ע משמע בריש נזיר דפרכינן אמתני' פתח בכטיין ומפרש ידות ומשני תנא כי פתח פתח בעיקר קרבן והדר מפרש ידות שפל (כ"א מפל) כדאתרי' החריר כתרמים. כיכוי זהו שם דאתיין ליה מדרשא. אלמא דלכ"ע כנויין דאורייתא לחיובי עלייהו קרבן דאי לר"ל לא מחייב עלייהו קרבן ה"ל למימר התם הניחא למ"ד שפל (נ"א מפל) כנויין לשון נכרים הם אלא למ"ד לשון שבדו להם חכמים מאי איכא למימד כדאיתמר בסוגיין דהכא אלא ודאי משמע דלכ"ע נחברו ה"ל כנויי מרים כנויין דאורייתא. ואיכא למידק לר"י דאמר לשון נכרים הם מאי שנא דפריש הגך לישני דקונם קונח קונם טפי משאר לישני דעיקנ הנדר פוא כשמתפים החפן בדבר לימה הגודר בכל לשון נדרו נדר. והגכון שראיתי בזה הוה מה שפי׳ החכם הגדול ר׳ יהודה בר׳ חסדאי ז"ל דרבותא אשמעינן דלה מבעי הנדור כמו דחמר הרי בכשבת מליו ובפ"ג בלסוטת נכרים שהם לשוטת גמורים שהטדר בהם נדרו נדר. שאפי׳ בלשוטת שאינן גמורים כגון אלו דקונם קונח שהרי לשון עלי ככר זה כהקדע ועל דשבועות דריש ליה הקודש הוא אלא שנשתבש וסד"א שהטדר בהן לא יהא נדר כיון שאינן לשון גמור בפ"ע קמ"ל דכיון שהנכרים מדברים בהם אע"פ מקרא כי ידור נדר ככר מחר מותר יהם כזה זהו נדר כדאתר שאינו מעיקר לשונם אלא משיבוש שהוא בידם הרי הוא נדר גמור וכ"ש שאר לשונות הכרים ויש הוכחה לפירוש זה בירושלמי עד שידור בדבר הנדור. פרק ג' דשבועות (ר׳ וה"ש נמי דקרי להו כנויין כלומר שהם מלבון נדר אלא שהוא מכונה כמו המכנה שם לחבירו . אלו הם כנויי נדרים . וידות נדרים הוא פרק ג׳ דשנועות נד הנדר ולקמן מפרש הי שמתחיל במקלת דבורו של נדר אלא שאינו גומר אותו ואותו מקלת הדבור [הוי כאינו] נודר כל השלמות הדבור כאדם האותו כלי בבית הגדור והני נשני נשיו נינהו ובגמרה מפרש נדר הן ולקמן בשילהי פירקין קאתר ר"ל לשון יד שלו ומטלטלו כולו ומש"ה חייל נדרא ולהמן מפרש להו לידות: והרבזים כחרמים. כלומר שהאומר נכסים אלו עליו חרק חרך הרי וחלמים נהרמים. חרם אדם אלו כאילו אמר נכסים אלו עליו חרם והם אסורים עליו: ושברעות כשבועות . כלומר דכיניי שבועה הרי הוא כשבועה והיילא ומהא שבדו הכמי׳ ולהכי הקינו (כנוי) שהחרים נכסיו . שמעינן דשבועה לא בעיא שם אלא כיון שאמר שבועה או שבותה שהיא כנייה שלא אוכל ככר זה אסור לאכלו דמתני׳ בכה"ג עסקינן כנויי דלה לימה קרבן הו תהלהם וחותר הרי לה' דזימנין דאמר לה' דאי בשהזכיר את השם מאי איריא משום כנוי שבועה תיפוק לי משום הזכרת השם דאפילו בלא שבועה ובלא כנוי הוי שבועה. והראיה זה [נ"א אלו] מרם. ולא אמר לקרבן ומפיק מרמים מהאמרינן בפי אין מעמידין (ע"י כה.) לאלהי ישראל לא מגלילא וכדאי׳ התם. ולקמן כמי במכילתין (דף כב:) אמרי׳ מארי כולא לא טעימנא. שם שמים לבפלה ור׳ ועוד דלמ"ד כטיין לשון שבדו הם להכי תקט כטיין בשבועה כי היכי דלא לומר שבועה לה׳ כדמוכח בגמ׳ אלמא כל שהזכיר שבועה או יותנו אתר לפון נכרים כהנים הרמי גבוהלבדה הבית ומועלין בהם כנויה אפי׳ בלא הזכרת השם מהני . ואיכא לאקשויי מדאמרינן בפ׳ שבועת העדות (שנושות לה:) דשבועת העדות בעיא שם וכדילפינן דבלבונם כבנודרין נדר חומרים הכי וקצה וים להם פדייה. הרמי התם אלה אלה מסוטה. תירך ר"ת ז"ל דה"ת במושבע מפי אחרים דהא מסוטה גמרי׳ לה שמושבעה מפי כהן אבל במושבע מפי עלמו למ"ד לשון נכרים אמאי כהנים אין להם פדייה לא בעי שם. ותמהני עליו פה קדוש איך אמר דבר זה דהא אמרינן בס"פ שבועות שתים בתרא (שם דף נש:) דהמוליא אמן אתר שבועה נקע טני נישני נימא אלא ניתנין לכהנים ועד כמוציה שבועה מפיו דמי וילפי׳ לה מסוטה דכתיב ואמרה האשה אמן אמן כלומר והויא כמושבעת מפי עצמה וכמו שפרש״י ו״ל שם בכל הנשוטת שלא באו לידי כהנים נודרים בלבונסיהא נדר ובפי שבועת העדות (שם דף נ.) דאי לא אבי׳ מושבעת מפי אחרים לא הויא. וה"ע דתנן התם דאע"ג דבשבועת בטוי דמושבע מפי אחרים מועלין נהס ומשנחו ואומר כ"י ודאי אם פטור כל היכא שענה אמן חייב וכיון שכן דמסוטה גמרינן הוה לן למימר דאפי׳ מושבע מפי עלמו ליבעי שם ולפיכך לא ירדתי לסוף יהה כלשונם יהה נדר לכל דבריהם ופליגי דעתו בזה . ועוד הקשו עליו דהתם משמע דאפי׳ במושבע מפי אחרים לא בעי שם דהנן התם (דף לה.)משביעני עליכם אוסרכם אני וכו׳ הרי אתרי שהם מבינים ובני תנחי בפרת המהדים אט חייבים ומסיק אביי דה"ק משביעני עליכם בשבומה אלמא בלשון שבועה בלחוד סגי ואע"ם שרש"י ז"ל פי׳ שם במילחיה דאביי דמיירי דמתיי אפי׳ לא יבינו בערכין (דף האי לעון הרי הוא כדר כה:) איכא מאן דאמר כשהוכיר את השם אין זה במשמעות הלשון אלא עיקרן של דברים דההיא דאמרינן דשבועת העדות בעיא שם ר' חנינא בר אידי היא דגמר לשון שנדו ולמ"ד חרמים לבדק אלה אלה מסוטה אבל רבנן לא בעו לא שם ולא כניי וכדמוכחא מתני׳.וכי תנן התם ובכל הכניין הרי אלו חייבין. לאו דבעיא שם או כני אלא לומר חנמים קשה הבית ואיכא מאן דאמר דמשביע בכניי כמשביע סתם ומהני ולה (ג) כמשביע בשמים ובארץ דתנן התם דפטורין.אלה שהראב"ד ז"לאמר דלטנין מלהות אינו לוקה אלא כניי דמיל בדו חמים כתם תרמים לכהן.: והיכי יביא קרבן פל בהזכרת השם דבכולהו לאוי דשבועה שם כתיב בהו לא תשא את שם ה׳ לא תשבעו בשמי אבללענין איסורא בלאשם נמי איהא: ונזירות כנזירות. האומר להבירו מודר לשון הכתים ובנדרים אני ממך . כל הגי מקרו ידום כמו בית כטומר שהאומר הריני [נזיק] פזיח כאומר הריני נזיר האוצר לחבימו מודרני ממך וכו׳ מפרש בגמרא דהיינו ידות ומפרשים נמי דהכי קתני מודרני ממך שאני אוכל לך או מודרני ממך שאני טועם לך וכן במופרשני עוזר שי עמן וכוי. מפרש בגמרח דהיינו ידות ומפרשים נמי דהכי קתני מודרני נה קשם אי פנר בנל אמר איכול לך או מודרני ממך שאני טועם לך וכן במופרשני מרוחקני והוו ידות משום דלא מסיק דבוריה למימר כקרבן. אי נמי דלא מאחר על נשון תכמים יד הכלי שאיט עיקר הכלי והאוחז בו הכלי אמר איסורא בהדיא: שאני אוכל ושאני טועם. אית דגרסי הכי בלא יו"ר ואית דגרסי שאיני ביו"ד. ויתבאר בגמרא בס"ר (דף ד: ד"ה אנא) : לא קאמר אלא גבי הגך

נדרים

ರಿನಿವ

2"07

[סי׳ הר׳ן על זה תמנא

נדרים הלי טו סמג לחוין רמכ טושיע יו״ד אלא מה שהוא שלו ואיסורו כולל כל אדם או נדרי איסור שאסר על עלמו דברים המותרים ובענין זה יכול לאסור אפילו נכסי חבירו עליו ב ב מיי׳ שם ב ואין איסורו שוה לכל . ומס׳ זו היא ג ג מיי׳ פיב מהלי בענין נדרי איסור שמה ששנה כאן שנושת הל׳ ה שמנ חרמים כחרמים היינו משום שלשון חרם נחוין רנה מושיע יויד : סי׳ רלו סעי׳ י כשם שהוא כולל חרמי בדק הבית כך הוא כולל נדרי איסור כדתנן לקמן דר מיי׳ פיא מהלי מירות כליח סמנ (דף מז:) הריני עליך חרם המודר עשין קכז : אסור הרי את עלי חרם המדיר אסור הה מיי' פיא מהלי ומשום האי גוונא תנא חרמים הכא נדרים הל׳ כג סמנ דאינו מרמי בדק הביתלא שייכי בתאי נאוין רמנ טושיע יויד דאינו תרמי בדק הביתלא שייכי בתאי נאוין רמנ טושיע יויד מס׳ אלא בסדר קדשים . ונדרי איסור הם באחד משלשה דרכים.עיקר הנדר. וכנויו . וידות . עיקר הלדר הוא שיאמר דבר זה אסורעלי ובין שהתפיסו בדבר תחר בין שלא התפיסו זהו נדר האמור בתורה . אלא דהיכא שהתפיסו

כינויי גדרים כנדרים יוחרמים כחרמים יושבועות כשבועות ^יונזירות כנזירות ^ההאומר לחברו מודרני ממך מופרשני ממך מרוחקני ממך שאני אוכל לך שאני מועם לך אסור מנורה אני לך ר"ע היה *חוכך בזה להחמיר :

בהו בנדרים כמו שאסור גבי קרבן וכן כנויי תרמים כתרמים וכן כטיי שבועות כו' מפרש לקמן: מודר אני ממך . כלומר הרי עלי כנדר מה שאני נהנה ממך או א"ל (א) מופרשני ממך בהאי לשון או אמר מרוחק אני ממך דמשמע דמיתסר נפשיה ולא מיתהני מיניה וכל הני כיון דלא מפרש ממש לכדר דלא מידכר ביה שום לשון קרבן הויין ידות : מנודה אני לך . כמו שתם היה בנידוי דתסור ליה לישת וליתן בהדיה כך אסר נפשיה עליה : ר"ע היה חוכך בזה להחמיר . הוה מחכך להחמיר "דחסור נמי דענין הוא ולא בריר ליה: כדר

בל כנויי נדרים כנדרים . דעיקר נדר דכתיב בתורה (במדבר ל) איש כי ידור נדר דאמר קרבן שאני אוכל לך או קרבן שאני נהנה לך ואם אמר בלשון אחר בכינוי נדר כדקתני לקמן קונם שאני "נהנה לך 3016 610 או קונם שאיני נהנה לך דאם כינה לקרבן בהני לשונות נמי מיתסר

> [ועיע בפרשיי לקמן ז. דיה רכי עקיבה]

> > פי׳ הרא״ש

עיקר השם נקרא כטי

כמו המכנהשם לחבירו.

נדרים עיקר נדר האתור בתורה הוא שמתפיס החפץ בדבר הנחקר

ע"י איסול פה כגון

קרבן או הקדם או

והכנוי הוה כפיקר

בווכי

נינהו תרמי גבוה ותרמי

ליד כהו הרי הם כתוליו

פולה פמו וכך

ידות היט גומל דכריו

[เจระ

0DD

נעמא

ומכי

כנדרים . כל שאינו

53 ככויי

ככורת הש"ס

עין משפט

נר מצוה

: m ''p

than fire this

к N

כנויי נדרים. נדר הוא באחר משני ענינים אם נדרי הקדש

שהוא מקדיש לבדק הבית או למזבח ובענין זה אינו יכול להקדיש

פרק ראשוז

רש"י

TALMID BAVLI – GEVURAS AKIVA

Nedarim 8a

Making a Shevuah to Fulfill a Mitzvah

The daf starts with another statement from Rav Gidel in the name of Rav.

How do we know	ۻڐؚڹۯ
that we (can) make a shevuah (i.e. swear)	שָׁנִשְׁבָּעִין
to fulfill a mitzvah	לְקַיֵּים אֶת הַמִּצְוָה
(Tehillim	<u>שֶׁנֶאֱמ</u> ַר(119:106)
as it says	
"I swore and I will fulfill	נִשְׁ <u>בַּ</u> עְתִּי וָאֲקַיֵּמָה
to keep your righteous laws"	לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְ קֶד

The Ran explains that the Gemara understands that Rav Gidel was trying to say that the shevuah that a person makes to do a mitzvah is the same as any other shevuah that he makes (i.e., and if the person will break this shevuah, he will have to bring a korban chatas).

And on this the Gemara asks that:

But he is sworn and 'standing'	וַהַלא מוּשְׁבָּע וְעוֹמֵד
from Har Sinai	מֵהַר סִינַי הוּא

The Gemara in meseches Shevuos (27a) tells us that since a person is already obligated to do a mitzvah (as the entire is Klal Yisroel stood by Har Sinai and accepted the Torah), if he makes a shevuah to do a mitzvah, he will not have to bring a korban if he violates this shevuah (see footnote). That is, since he already made a shevuah at Har Sinai, the shevuah that he now makes cannot be chal as a complete shevuah. If so, how could Rav Gidel say that he will be chayiv in a korban chatas if he violates this shevuah that was made to fulfill a mitzvah?

⁴⁶ What is and What is Not the Chiddush of Rav Gidel According to the Ran?

The way the Ran understands the Gemara there are only two possibilities to explain the chiddush of Rav Gidel. Either he is coming to tell us that one who violates this shevuah is chayiv a korban, or the chiddush is that it is a proper thing to make this type of shevuah despite the fact that normally we try to stay away from making shevuos.

But why does the Gemara not simply hold that the chiddush of Rav Gidel is that the shevuah is 'chal' at all? That is, the chiddush could be, that despite the fact that the shevuah is not 'chal' with regard to bringing a korban it is 'chal' with regard to malkus.

The Ran answers that this could not be the chiddush of Rav Gidel because if it was, why did he not say so. That is, Rav Gidel should have said that despite the fact that a shevuah on a mitzvah does not obligate one in a korban, he will get malkus if he violates it? Why does he need to quote the posuk in Tehillim?

The Ran explains that initially the Gemara thought to say that the chiddush of Rav Gidel is that the shevuah is a complete shevuah, and the proof is from the posuk, as we see in the posuk that the shevuah is chal.

And the Gemara then says that the chiddush of Rav Gidel is not to say that this shevuah is a complete shevuah even with regard to bringing a korban but rather the chiddush is that it is a proper thing to make this type of shevuos, as this is seen from the fact that Dovid Hamelech made such a type of shevuah. The Gemara answers:

Rather	אֶלָא
this comes to teach us	הָא קָא מַשְׁמַע לַן
that is it permitted for people (to make this type	דְּשָׁרֵי לֵיהּ לְאִינִישׁ
	of shevuah)
to 'encourage' himself	לְזָרוֹזֵי נַפְשֵׁיה <i>ּ</i>

The Ran explains that the Gemara always understood that a shevuah on a mitzvah is 'chal' (and if the person transgresses this shevuah, he will receive malkus). The change of the Gemara is that initially the Gemara thought that the chiddush of Rav Gidel was to say that the shevuah is chal even with regard to bringing a korban, and now the Gemara is saying that the chiddush is with regard to this that it is a good thing to make this type of shevuah (and even in the Gemara's answer, the shevuah is chal).

That is, although typically the righteous people would not make shevuos (as it is better to avoid making shevuos), if the reason that he is making a shevuah is in order to be מְוָרָא himself, then it is considered a good thing.

As to why the childush of R' Gidel can't be simply that the shevuah is 'chal' in the first place, see footnote. Also see footnote regarding the shitos that holds that this shevuah is indeed not 'chal' at all.⁴⁶

The Gemara continues:

And Rav Gidel said	וְאָמַר רַב גִּידֵּל
that Rav said	אָמַר רַב
one who says	הָאוֹמֵר
"I will get up and learn	אַשְׁכִּים וְאֶשְׁנֶה
this perek"47	פֶּרֶק זֶה

The Shita of the Rosh in the Understanding of the Gemara

The Rosh explains the Gemara differently than the Ran. He explains that at first the Gemara thought that the chiddush of Rav Gidel was to say that one is allowed to make shevuah on a mitzvah and we don't say that it is assur to do so as he is running the risk of violating it.

And on this the Gemara asks that how we can say that the shevuah is 'chal' if the Gemara tells us that since Klal Yisroel already accepted all the mitzvohs at Har Sinai, one cannot make a shevuah on a mitzvah.

To which the Gemara answers that this is true, that this shevuah will not be 'chal' at all (i.e., not like the shita of the Ran), but a person is allowed to make it anyway. That is, the fact that the shevuah is not 'chal' does not make it as if he said Hashem's name in vain, as the reason why he said Hashem's name was for a constructive purpose (he is using Hashem's name to make this shevuah in order to encourage him to do the mitzvohs).

⁴⁷ A Person's Obligation to Learn

The Ran points out that although the Gemara says that a person can be yotzie his chiyuv to learn by saying Shema during Shacharis and Maariv, what he adds to this is considered something that he is not obligated in and that is why the shevuah is 'chal'.

עין משפפו גר מצוה	ר"נ П	נדרים	ן ראשון		כל כ	ריש״י	מסורת השים
לג א ב מיי׳ פיח׳ מהלי שנועות הלכה ג מעג לאוין רמת מושיע ייד פי׳ רג מיי פיח מהלכות לד ג מיי פיח מהלכות נוחין רעג נשושיע ייד שם וקי׳ ריג סעי׳ ב: לה ד תו מיי׳ פיז מהלי מיק הלי יב כוש׳ ל	זתו כגופו ודייק לה מדאיבעיא עיא ליה פשיטא דאפי' קירוב גדוי משכחת לה לההיא בעיא מיש המטה הוא עלמו אסור מיש המטה הוא עלמו אסור וף על פי שאשתו מותרת : יושבע ועומד מהר סיני הוא קמ"ל ובו'. מסתברא לי דהכי ימעיקרא קס"ד דרב גידל אתא יכות ומוכח לה מדרתי: שייי שייי שייי	הוג בו כדוי מחי קמב ושתו חייבת לנהוג בו ק ו דמנודה אסור בהש בכך א בער והלא כ ארמך אלא הא ארמך לאשמועי נפשיה כדבר ה	דאס אסתו חייבת לו וי' אס תימלי לומר דל ועדה הוא ואס אימל ים את המצוה י לשמור משפמי י מהר סיני הוא ז לאיניש לורוזי	מהו בתשמיש המטה לדחות ראיה זו דאפ אפי' הכי הוא עלמו כ ני שינישרנונו לרינו	קף פוו:) מטדה הז מותרת ואפשר מטדה לעירו וא תורה אור ג'לחינש. כונין ויים אתתפניםינים ויים אתתפניםינים ג'ר מהר קים ג'ר הרא לישנה הא	כן בפרק וחנו מגנחין (מ'ק בעלמא אסור אלא ודאי אשי	
	ואקיימה ומש"ה פריך והלא עומד הוא דהא מוכיחין בפרק שתים בתרא (שנועות כז.) דהא	רגדול משבמו	ה מסכתא זו נד	ונה פרק זה אשנ לאלהי ישראל	ן ספר ואש	הית יכח והכח מושבע ועומו מ דכתיב (יהושע א) לא ימוש התורה הזה וגו': כיון דאי ב	,
תוספות מושבע וטומד מהכ סיני הוא . קא ס"ד נשנעין לקיים	הרע או להיטיב בדבר הרשות הרע או להיטיב בדבר הרשות רא ולא בדבר מצוה וכי תימא רבן דלהרע או להיטיב גבי	ה מאי דכתיב ל גידל כתיב ק	חלה על שבועו עלמא היינו ררנ:	ואין שבועה* ל ראפי׳ זרוזי ב יתא הא קמ״ל כי	צרבית. הוא ש לח"ר קמ"	נפשיה בקרית שמע שחרית וו דכיון דקרא ק"ש קיים לא ימו שמעון בן יוחי במסכת מנו	נקמן יח.
קרו קר קר מצפן קרו סייט מלוה דקאמר הייט לחייב משום שבועת ביטוי אם לא [יקיים] וחימה אדפריך לרב	זיבא אבל בל יתל איכא אפילו זלוה אם כן מאי נשבעתי הכי הוה ליה למימר דנהי	ם הבי קרבן כח בדבר כדבר כ האובר ואקיימה	ת וערבית משו א"ר גידל א"ר י	רית שמע שחרי ל שבועה עליה * נירו נשבים ונשנד	א ימוש *בר וא ימוש חייי	לט:) כל הקורא קרית שמע וערבית הרי זה קיים מלות ל וכיון דאי בעי פטר נפשיה מ	(מנחות לט:) [לע ואמר]
גידל מקשי ליה קרא דנשבעמיואקיימה ופיי במוס׳ דאה"כ וי"ל דקרא איכא לקיומי	א מטיה מקרבן לא אמעיטא כדחזינן התם בפרק שבועות תרא (שם כה.) דמילהא דליתא ן אי נמי בלהבא דאמעיטא	נא אל מכליחל ובקעות שתים כ	(בן אדם) קום : ותך ואצא אל ד	ומר °ויאמר אלי קעה ושם ארבר א	הכי כיימוקאלישנא זלא הוי הבכ	בקרית שמע דיולא בה ידי מאותה שבוע' דהר סיני משום אמר אשנה פרק זה (אע"ג) ז מושבע בהכי דכבר פטר נפשי	
זה אבל לרב גידל פ"כ מיירי במלות שמחויב לפשות דאל"כ מאי	ולהרע או להיטיב ולא אמעיטא ולהא לא לריך קרא א"כ מאי שנאמר כשבעתי ואקיימה	והוא מקרבן מ ממלקות א ואי קאמר	אדם להתיר לו מתנו ולא תנו י	ז שם כבוד ה' עונ ום צריך י' בני ו הלכתא אבל מ א דתנו הלכתא :	יד. אלהי בדוק : תנו. דרג ז. וכל ביר	חל עליה שבועה: והגה שם כבו ישראל עומד: מתנו. משנה גמרא: יהיב שלמא לבי עשרי מתיבין ליה הוו מתירין ליה	
גידל בתרייסת כרך פריך אדרב גידל ומשני קמ"ל דשרי לזרוזי נפשי פירושולאמיתסר	ון לומר ישהיא חלה לגבי בל ו לומר ישהיא חלה לגבי בל ו ה"ק מנין שדבר הגון הוא	ויהיב לזרוזי כש א לרב האי קרא שויוה יחל אלא	אפרשת דרכים כתא א״ל רביני ליה לשמותיה	א ליזיל וליתב שרה דגמרי הל שרי ליה אמר	_{כן} ליכ קלעי ליה עי זיה מהו דלי	שלמא לבי י' עד דמ	
לבפלה אבל לא מיירי	לקיים את המלוה ואפי׳ כשרים					שליון לבוישוי ליה	

פי' הרא״ש מנין שנשבעין לקיים המלוה . ול"ח שמא יבא לידי הקלה ויעבור מושבע ועומד הוא . לקיים המנוה וחין דבהעבת רבות איירי ולה בקיום מנוה : הלה הה קתבתע לן דברי לבעלה אם נשבע בשם יתרגל אדם בשבועות ויבא לישנע גם על דברים אחרים: נדר

דוד היה עושה כן : והלא מושבע אליעזר פי׳ הא זפרין מושבע ועומל מהר סיני ועומד מהר סיני הוא כלומר ודאי אט"ג דקאמרה כדר גדול שבועה קאמרה דאמר בהדיא בשבועה אשנה פרק זה שהרי נדר כיון שהוא מיחסר הוא היינו כלומר אס חפנא אנפשיה לימיה לעולם באעשה אלא ודאי שבועה קאמרת כדאשכחן בדוכתי טובא דקרי ליה לשבועה נדר כדתנן (לקמן דף ט.) כנדרי בא להשמיטנו שמותר רשעים עלי כדר בנזיר ובקרבן ובשבועה ואמריכן כמי בריש פרק ארבעה נדרים ההוא דאתא לקמיה דרב אםי א"ל במאי נדרת באלהא דישראל לישנע לקיים מנטה ולא ואפ"ה (ס"א מש"ה) קשיא לך דאין שבועה חלה על שבועה לקרבן דמדאמרת נדר גדול משמע לכל דיני שבועה דאי קמ"ל לזרוזי נכשיה שרי ומש"ה החמר נדר גדול נדר כטמר נדר משובח הוא זה וראוי לעשות כן א"ה היינו דרב גידל קמייהא: הא קמ"ל דכיון לאי בעי פטר נפשיה וכו׳. נמי נא מקיים לא שנר פל שטעמו: והלא מסתברא לי דלאו דווקא דבהכי מיפטר שהרי חייב כל אדם ללמוד המיד יום ולילה כפי כחו ואמרינן בפ"ק דקדוטין (דף ל.) ת"ר ושננחם שיהו דברי פל שנועמו דמושנע תורה מחודדין בפיך שאם ישאלך אדם דבר שלא תגמגם ותאמר לו וכו׳. וק״ש שחרית וערבית לא סגי להכי אלא מכאן נראה לי ראיה למה ועומד מהל סיני וחין שבועה חלה על שבועה נקיים המטה וחין שטופה חלה טל שנופה שכתבתי בפרק שבועות שתים בתרא דכל מידי דאתא מדרשא אע"ע שהוא מן התורה כיון דליתיה מפורש בקרא בהדיא שבועה חלה עליו והכא ומשני הא קמ"ע דשרי דרשינן ניה נשבועות הכי קאמרינן כיון דאי בעי פטר נפשיה ממאי דכתיב בקרא בהדיא דהיינו בשכבך ובקומך בקרית שמע שחרית וערבית מש"ה חלה שבועה עליה לירוזי נפשיה ולא מיתסר משום הולחת מלהלע או להישיב לגמרי אפילו לקרבן והייט דקאמר גדר גדול כטמר לכל דיניו כדבר הרשות וכבר כתבתי זה שם בראיות גמורות בס"ר : עליו להשכים. מסתברא ש"ש לבפלה כדפרי' ני דהכי קאמר כיון שאמר נשכים הרי קבל עליו שיהא הוא מעורר בדבר כשם שהוא מעורר מעכשיו וחרתי קמ"ל חדא דבקבלה בעלמא מיהא מה זפיי מושבע לדבר מלוה מהגיא דמאי דאמרינן הכא לא הזכיר לא נדר ולא שבועה ואפ"ה בדבורא בעלמא סגי דומיא דמאי דאמרינן דקבלה בלחוד מהגיא ושימי מהר סיי וטי לונוזי נפשיה. ולא לצדקה כדכתיב בפיך זו צדקה וה"ה לכל דבר מלוה וקמ"ל נמי דעליו להשכים כדעבד קודשא בריך הוא: גדרגי בחלום לריך עשרה בני אדם [משמע] דנופה דמילתה פריך הוי תוכיר עם שמים להתיר לו. לפי שאפשר שבשליחות המקום נתגדה ולפיכך לריך עשרה להתירו ששכינה עמהם: ודוא דמתנו הלכתא. כלומר דמתנו הלאמשכם ועומדוכו זאם נשנע גלא שט נמי לאחרים אבל הנו בלחוד לא דלא חשיבי כולי האי ואיכא דגרסי לתנו הלכתא כלומר גמרא . אבל מתנו כלומר משנה בלחוד לא: וירדיב שלמא כפי לפירוש האשון קדיא האסור כדי שלא לבי עשרה. ומחוך שישיבו לו שלום יגינו עליו מן היכורין. עד דמקלעין ליה עשרה וכו׳: ידע מאן שמחיה מהו דלישרי ליה. שהרי כל מי משום דמיד לפנין על שבוסי התהון שעל שנוס אם מחיקי שהיקי שוריק שבויקי ביו הגוגן ביו אין אינו אין ביו אין אינו אינו אינו אינו אין שמנדה בידו להתיר כדאמרינן בפרק ואלו מגלחין (מ"ק דף יו.) זיל לגביה דלישרי לך : לשכורניה שויוה שלית . מן השמים : האומר אשנה פרק 555

כך

[גינות נה.] שמתיה ושרו ליה בחלמיה מאי 'א"ל *כשם שאי אפשר לבר בלא תבן

גדול נדר לאלהי ישראל . לאו היינו נדר ממש דלא איקרי נדר אלא שמתפים בדבר הנדור אלא מחשבינן ליה כאילו נדר לדקה דאתרינן בפיק דריה (דף ו.) בפיך ע לדקה: והלא מושבע ועומד הוא. דכתיב והנית בו יותה ולילה ואעייג דתכן לקמן בפיב (דף מז.) שהדרים חלין על דבר מליה בדבר הקשות סיינו בנדר גמור שתחפים בדבר אסור דילפינן לה מכי ידור לדר לה' מלמד שחלין של דבר מלוה אבל נדר כי האי דדמי לדקה ליכא רבויא דיחול של דבר מטה ונמרינן משבושה דאינה חלה של דבר מטה וליכא למפרך מידי בשבועה [ליל דשבועה] חמורה א"ל הא דנדרים חלין על דבר מנוה היינו בעול מנוה כגון דאמר קונם ישינת סוכה פלי אבל אם אסר נבלה פליו בקונם לא מייל דאין איסור חל פל איסור הוא הדין אם נדר לקיים לא חייל : מאי קמיל דשרי ליה לאינש לזרוזי נפשיה . ולא חיישינן שמא יתרגל בנדרים : הייט דרב גידל קתייתה: הא קתיע כיון דבעי פער נפשיה ט' משום הכי חיילא שנועה עליה. דלא הוי תובה אלא רשות והויא הענה דומיא דהרעה: פליו להשנים. על האומר להשנים חמלה כמו שמיניו שאמר הקצ"ט ליחת אל קום לא אל הבקשי ואם אדבר אותן וכשנא שמה כבר היה כבוד השם שוותי: נידוח במלום. על מוע שמא בעלימות המתקום נתנדה: לריך משרה ב"א להתיר לו . ועל כל בי נשרה יש שכינה והרי הותר לו באותו ב"ד שנתנדה: והוא דמתנו הלכתא. ששונין לאתרים: ואי ליכא. דלא תנו ולא ממט אל יקח הדיושות ושוב לו שישב בפרשת דרכים ויקבל שלום תבי ששרה דגתרי הלכתה: ידע מאץ שמתוה תהו דלישרי לים. שכל מי שמנדה בידו להתיר כדאמרינן נמ"ק גבי ר"ל דשמחיה ההוא גברא דאיל כ׳ יוחנן זיל לגביה דלישרי לך : כשם שאיא לבר בלא תבן . פסוק הוא (בירמיה כג) גבי חלום דכתיב כנביא אשר אמו מלום יספר חלום ואשר דברי אתו ידבר דברי אמת מה למבן את הבר נאום ה׳: 633

זה וכו' כדר גדול כדר לאלהי ישראל. לכאורה תשמע שאמר לשון זה ולא הזכיר שנועה וקמ"ל דיש יד לשנועה אי נמי כדפירש הכ"ר אליעזר דהוי נדר כמו נדר דלדקה וקשה דא"ב מאי פריך לקמן מאי קמ"ל לזרוזי נפשיה היינו דרב גידל קמייתא מה פנין זה לרב גידל קמייתא כיון שלא הזכיר שעפה ועוד דעובא קמ"ל דהכא הוי יד לשבועה לכ"ל לפרש דאיירי שרוכיר שנופה מפיו שאתר שנומה אאשנה פרק זה ופריך מטיקרא והלא מושלכו ועומד וטי וא"כ ליכא למווניה משום שנומת ניפוי דכי היכי דאין שנופה חלה פל שטפה ה"ל אין נדר מל פל נדר ואי קמ"ל דשרי לזרוזי אנפשיה לקיים המלוה היינו דרב גידל קמייתא ומשני הא קמ"ל כיון דאי בפי פשר נפשיה וכו׳ כלומר לעולם לענין לחייבו משום שבועת ביטוי אם יעבור וכי הימא מושבע וכו׳ דאי בעי פשר נפשיה וט׳ וא״כ אפשר ליפשר מתנוה זו חיילא עליה שבועה לחייבו משום ביעוי אם יעבור כתו בשבועה דדבר הרשות והא דתנן בשבועות נשבע לקיים המצוה ולא קיים פעור דוקא במלוה שאו אפשר ליפער ממנה כמו להניח תפינין ליעול לולב אבל האי דאי בעי פער נפשיה חייל שבועה עילויה וה"ה דאם נשנע שלא לשנות פרק זה [דחין] חייב משום שבועת בימוי ושייך התרה ולח חשיב נשבע לבעל התטיה וח"ת ח"כ הח דמנן בשנושות (דף כה.) נשלם שנופה שלא אתן שחייב משום שנופת ביטוי ופריך בגמרא אילימא שלא אתן לפני מושבע וטומד וכו' וכי מושבע לחת לכל פני ופני מתנה ומאי דוחקיה לשנויי החם בעשיר ויש לומר דמשמם ליה שלא אמן כלל מדלא פירש והא ודאי מזה מושבע וכו׳ לימן לעני הלריך לפרנס והוה מצי לשנייי שלא אמן לעני מנה אבל מירוץ פשום לקה לו דמימוקמא ביה שלא אמן כלל כדמשמע המשנה: עליו להשכים. פירוש על האותר להגירו להשכים כמו שמליט ביחוקאל שאמרה לו שכינה והקדים שכינה על ידו: צריך עשרה נ"א להתירו לו . לפי שתלום הוי כמין נגואה יש לו לדאוג תו הפורפנות לכן לריך להתירו בפשרה ואז הוא תותר באותו ב"ד שנידוהו דאכל בי ששרה שכינה שריא (פיין לשון הרא"ש): והוא דתתנו.

שנמנעין משבועה נשבעין הן בכך ומנין שנועת ניטוי כן

שנחמר נשבעתי וחקיימה כלומר שהרי פי׳ בתוס׳ ובפי׳ הר״ר

דהכללה

נאתרים הלכחא הלכה למשה מסיני אומן ראוין לשרוח שכינה ביניהם ואי ליכא דמתנו אפי' תנו למצמין ולא לאחרים : ואי לא איל לפרשת דרכים ויהיב שלתא לבי כשרה. כי היכי דליהדרי ליה שלמא ומופיל לו למלות לו להגין לו מן היסורין. פד דמיקלפי פשרה דגמירי הלכמא ויחירו לו הנידוי אבל ליכא לפרש פד דמיקלפי פשרה דממנו הלכמא ויהיב להו שלמא איב למה הזר והאכיר בשרה גבי פד דמיקלפי היה לו לומר דמקלמי דמתנו ואטן ידעינין לאאותו כבר דיידיב שלמא קאי אלא ש"מ כדפרישית והא דנקש פרשת דרכים יש לפרש ששם רבילית למא משרה ב"א יחד יותר תנמציר מיהו יש לפרש אי ביה אחר אה משמי וח"ת נקש פרשת דרכים לפי ששם רצילות ליתן שלום לבני אדם:בישה שלא אפשר לבר גלא חבן וטי. וכן פי׳ דריש ליה מאה קרא האיש אשר אתו מלום:יספר פלום ואשר אתו דברי אמת הימר זה" ה กวาวว่า

דערות הבית (h) גמי מושכע ושומד מהר סיני הוא ואין שנועה: (כ) רשיי דים הא קמיל: (ג) דיה והלא וכוי מהר ביני הא דכתיב ואנותם וכוי מהר סיני הוא דכתיב לא ימש:

נליון השטיים גםי עליו להשכים שמאמר. ע" נפרש"י שמוח יש מו: בהרין ד"ם וכלא מושנע ועומד. שריא חלה לגני בל יחל. ע" כנשון הרמרין על התורה פי מקח שכתב ואסי נקיום מיש אין חלות שאם גשמע לקיים את המאית. ולא הייה אינו מתחייב משום שטעה לא קרבן ולא מלקות י